

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettsiden: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Hørings svar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon: **Bjergvin bispedømmeråd**

Adresse: Pb 1960, 5817 Bergen

Kontaktperson: Stiftsdirektør Jan Ove Fjellveit

034/15: Høyrings svar - Veivalg for fremtidig kirkeordning

Behandling:

Vedtak:

Bjørgvin bispedømmeråd vedtek til høringssvar på «Veivalg for fremtidig kirkeordning» med dei stemmetal som kjem fram under. Der ikkje anna er synleggjort var rådet samrøystes.

Høringsspørsmålene

Innledning

Bjørgvin bispedømmeråd vil i høringssvaret på noen av områdene holde åpent at ulike modeller og svar kan fungere, men vi vil da legge vekt på å peke på hvilke forutsetninger som må avklares eller klargjøres om den ene eller andre modellen velges.

I høringssvarene er det brukt benevnelsen "fellesråd" om dagens fellesråd og fellesråd som i medhold av ny kirkelov kan få endrede oppgaver og ansvarsområder. Fellesrådet kan da være et organ for hver kommune eller for flere kommuner.

Til forklaring av flertalls- og mindretallsuttaler jfr. spm 16:

Et flertall på 8 av 9 stemmeberettigede vil at prester fortsatt skal tilsettes i bispedømmerådet.

Et flertall på 6 vil at også andre i vigslede stillinger skal ansettes i bispedømmerådet..

Et flertall på 7 vil at alle andre fortsatt skal ansettes i fellesrådet.

Sammensetningen av flertall og mindretall varierte, men det er ikke synleggjort i protokollen.

1. Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I såfall hvilke og hvorfor?

Et flertall mener at den nåværende oppgave- og myndighetsfordeling i hovedtrekk bør videreføres.

Enstemmig utdyping:

Det lokale som del av en helhet

Grunnenheten i kirken er soknet. All organisering av kirken må ha som mål å tilføre mest mulig ressurser til den virksomheten som skjer lokalt i den enkelte menighet.

Soknet er samtidig del av en helhet, og må være forpliktet på å løse felles oppgaver på formålstjenlige måter.

Formålstjenlig organisering målt mot kost/nytte

Fordeling av oppgaver og myndighet mellom nivåene må fortsatt sikre en helhetlig kirke, med mål om best mulig ressursforvaltning. Dette betyr å sikre mest mulig effektiv og enhetlig forvaltning, sikre profesjonelle fagmiljøer som kan løse utfordringer for fellesskapet og felles ordninger på de områdene dette er fornuftig og nødvendig. Målet med å samle ressurser på et felles nivå, må alltid være å sikre best mulig kvalitet i førstelinje tjenestene. Hvilket nivå plasseringen av en oppgave skal ligge på vil avhenge av hva som er hensiktsmessig fra felt til felt. Nærhet og distanse må avbalanseres.

Soknet er ikke en ensartet størrelse, det må derfor presiseres hva som menes med en bærekraftig lokal enhet, organisatorisk. Det må også presiseres at både bispedømme, prosti, fellesrådsnivå og de store og mellomstore fellesrådene er å se på som regionale nivåer i forhold til soknet som grunnenhet. Forenkling og tydelig fordeling av oppgaver mellom de regionale nivåene vil gi god og tjenlig ressursbruk og sikre effektiv og enhetlig forvaltning. Det betyr at nivåene over soknet i en struktur, må ha som funksjon å styrke soknet sin evne til å håndtere kjerneoppgavene. Dette kan bety å avlaste soknet fra oppgaver som krever mer enn det soknet klarer alene, med tanke på ressurser, kompetanse eller fellessystemer. Det kan også bety at fordelingsspørsmål må legges til et regionalt nivå.

Ta høyde for ulike finansieringsmodeller

En fremtidig organisering må ta høyde for ulike finansieringsmodeller. Det er derfor ikke gitt at en fra kirkens side i alle tilfeller vil være best tjent med å knytte egen organisering til kommunestrukturen. Kirken må ikke organisere seg bort fra nærheten til kommunal finansiering. Lokalt eierforhold kan legge grunnlaget for engasjement og økte kommunale bevilgninger til kirkelige formål. Samtidig vil det være viktig å drive mer kostnadseffektivt enn i dagens struktur. Det betyr, slik vi ser det, å redusere dobbelt arbeid mellom nivåene, samle fellesfunksjoner på det administrative området og bruke den ledelseskompetanse som er lokalt framfor å supplere med lederstillinger som ikke har utøvende funksjon i førstelinjen.

Sikre felles ledelse, forankret i kirkens oppdrag

Det bør tilstrebes en entydig felles ledelse av menigheten. På grunn av mangfoldet i størrelse på sokn og staver vil vi primært peke på at strukturen i de fleste tilfeller kan være for liten til å ha daglig ledelse av menigheten i en egen stilling. Soknepresten kan være daglig leder, men også de andre stillingskategoriene kan ha dette ansvaret. Menighetsrådet sitt mandat må samtidig styrkes til å kunne gi bindende prioriteringer. Dersom en skal etablere en ledelse, må denne sikres teologisk og administrativ kompetanse og lojalitet mot kirkens oppdrag og egenart.

Et flertall uttaler i tillegg følgende:

Ulike modeller for fremtidig kirkeordning kan fungere, men de har også ulike utfordringer

Dersom bispedømmerådet skal være arbeidsgiver for alle kirkelig tilsatte i bispedømmet, må en ta i betraktning at bispedømmerådet kan delegerer oppgaver, men kan aldri delegerer ansvar.

Dersom man legger arbeidsgiveransvaret til fellesrådet, bør dette omfatte en størrelse på for eksempel prostnivå. Ved en slik modell må det sikres forpliktende ordninger for samordning, slik at man unngår fragmentering eller svekking av de små enhetene. Det vil også være viktig å sikre at modellen ikke blir kostnadstung.

I debatten om fremtidig kirkeordning, er det fra Kirkerådet, biskoper og prester/proster lansert at dersom det skal være én arbeidsgiver for dem som arbeider lokalt i Dnk, så må det bli biskop/bispedømmeråd. Som en del av forutsetningen, er det foreslått at arbeidsgiveransvaret/arbeidsgiverfunksjoner for andre enn prestene skal delegeres til kommunenivå/fellesråd.

Vi tror ikke at denne modellen vil være i samsvar med visjonen om god ressursutnyttelse og reell innflytelse for soknet. Å legge arbeidsgiveransvaret på bispedømmenivå innebærer en stor og kostnadskrevende administrasjon, noe som ikke kommer tydelig frem i høringsnotatet.

Arbeidsgiveransvaret henger tett sammen med virksomhetsansvaret, med tilhørende styringsansvar og –plikt, og økonomisk ansvar for stillinger og drift. Avgjørende også om bispedømmerådet så fall skal opptre på vegne av soknet (være soknets organ) med fellesråd som underliggende organ, eller opptre *i tillegg til* fellesrådet. Dette er ikke klargjort og begrunnet på en tilfredsstillende måte i høringsnotatet.

Hvis fellesrådet får delegert tilsettingsmyndighet og enkelte arbeidsgiverfunksjoner slik det fremgår av høringsnotatet, vil bispedømmerådet alltid være ansvarlig dersom de er arbeidsgivere etter arbeidsmiljøloven. Det betyr at bispedømmerådet er rett saksøkt ved prøving av f.eks en oppsigelsessak for stillinger i hele bispedømmet etter reglene i arbeidsmiljøloven. Bispedømmerådet vil derfor naturlig måtte sikre seg kontroll med at alle underliggende enheter gjør ting i samsvar med gjeldende rett, og bispedømmerådet vil måtte iverksette et omfattende kontrollsystem som alle underliggende enheter må rette seg etter.

I dag er kirkelige organer underlagt forvaltningsloven. Selv om kirkelige organer fristilles i forhold til forvaltningsloven, vil det måtte gjøres gjeldende et lovverk som inneholder sentrale elementer fra gjeldende forvaltningslov, jfr. Kirkemøtesak 11/15 pkt. 3: *Relevant innhold i dagens forvaltningslov, offentliglova og annet statlig lovverk videreføres og innlemmes i Den norske kirkes regelverk. Det samme gjelder ordninger for klagebehandling.* I forvaltningsloven er det regulert at alle enkeltvedtak (inkludert tilsetninger) kan ankes, med mindre noe annet er regulert i lov/forskrift. Dette gjelder fellesråd i dag, men når det ikke er noe organ å anke til, har det ikke så stor praktisk betydning (unntak: kirkeoven § 38 og gravferdsloven § 24). Med bispedømmerådet som arbeidsgiver/virksomhetsansvarlig for all lokal virksomhet, vil alle enkeltvedtak truffet på lokalt nivå kunne påklages til bispedømmerådet. Det vil da være behov for saksbehandlere på bispekontoret til dette, og lokalt blir iverksettelse utsatt i påvente av utfall i klagesakene.

Å velge bispedømmenivået som arbeidsgiver for alle ansatte som arbeider lokalt, vil være det motsatte av å framheve soknet som den viktigste enheten. De lokale rådene blir med en slik løsning fratatt innflytelse, og det må iverksettes omfattende administrative ordninger for å kunne oppfylle pliktene etter reglene f.eks i en lov som omhandler arbeidsmiljøet.

Et mindretall tilføyer:

Det hevdes at biskopen må ha arbeidsgivers virkemidler (rettigheter og plikter) for å ha et effektivt tilsyn. Vi mener at biskopens tilsyn hemmes når biskopen har både arbeidsgiveransvar og ansvar for tilstrekkelig tilsyn med alle ansatte tilsatte i kirken. I "Tjenesteordning for biskoper" § 1 finnes tilsynsverktøyet: "å kunne gi bindende pålegg". Det er denne delen av biskopens oppgaver som må bygges videre ut.

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Enstemmig svar:

Dersom den offentlige finansieringen av kirken faller bort, eller blir vesentlig redusert, vil folkekirken endre karakter og det er tvilsomt om en vil kunne fortsette som en landsdekkende folkekirke.

Kirkerådets argumentasjon om en kort rammelov kan imidlertid gjøre det problematisk å opprettholde Kirkelovens §15 og dens økonomiske forpliktelse overfor kommunene. Vi trenger en egen kirkelov som forplikter det offentlige økonomiske ansvar overfor Den norske kirkes særlige stilling, jfr. Grunnlovens §16.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Enstemmig svar:

Dersom en skal drøfte alternative finansieringsmodeller vil vi - slik Gjønnnes-utvalget gjør - anbefale livssynsavgift. Medlemsavgift vil kunne undergrave noe av folkekirkens karakter.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Flertallets svar:

Vi finner nåværende ordning tjenlig, men forenkling og samordning for å sikre felles systemer og tiltak for å redusere kostnader vil være viktig. Det at det er mange parallelle virksomheter som ikke er samordnet er en kostnadsdriver i dagens struktur.

Mindretallets svar:

Dersom det opprettes nye fellesråd, vil en kunne redusere dagens 430 fellesråd ned mot eller under 150. Dersom arbeidsgiveransvaret legges til nye fellesråd, vil en i prinsippet kunne begrense seg til tre nivåer i kirken: Kirkemøte – Fellesråd – Menighetsråd, jfr.

Kirkemøtets vedtak i 2005

Vi vurderer det likevel slik at det *kanværehensiktsmessig* å opprettholde bispedømmerådet som valgt, demokratisk organ, selv om fellesrådet har arbeidsgiveransvaret og tilsetter alle kirkelig tilsatte. Aktuelle oppgaver for bispedømmerådet kan være: strategisk arbeid i bispedømmet, fordeling av statlige ressurser, rådgivende organ for biskopen, rekruttere til Kirkemøtet, drøfte saker som skal til Kirkemøtet og følge opp saker fra Kirkemøtet, tilsetting av medarbeidere som ikke har soknet/fellesrådet som arbeidssted. Biskopen trenger uansett en stab for å kunne utøve tilsyn med alle tilsatte i kirken.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Enstemmig svar:

Bjørgvin bispedømmeråd legger til grunn at soknet fortsatt skal være grunnleggende enhet i Den norske kirke. Kirkeordningen bør fastsette visse kriterier for en hensiktsmessig størrelse på sokn, men en fullstendig gjennomgang av dette bør eventuelt sees i sammenheng med ny kommunestruktur.

Soknene kan med fordel være så store at det kan etableres stabsfelleskap med sin egen daglige leder. Alternativt må ordningen være fleksibel nok til at det kan etableres stabssamarbeid på tvers av soknegrensene.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Enstemmig svar:

Ja, jfr. Kirkerådet alt. A. Refleksjonsprosessen viste at de fleste råd i Norge er fornøyd med dagens system med to organer. Det valgte menighetsråd får i denne ordningen konsentrere seg om Kirkelovens § 9 der nærhet og lokal tilpasning er viktig. Andre oppgaver med krav om spesialkompetanse på ulike fagfelt som gravferdsforvaltning, kirkebyggforvaltning, personalsaker, økonomiforvaltning med mer, kan overlates til fellesrådet.

I høringsvarene til NOU 2013:1, Det livssyns åpne samfunn, gir over 90 % av de kirkelige instansene som har gjort seg opp en mening, uttrykk for at gravferdsforvaltningen også i fremtiden bør utøves av kirken. I vår fremtidige organisering av folkekirken må vi derfor sørge for at vi har organer som kan ivareta denne forvaltningen på en like god måte som i dag.

Tillegg fra mindretallet:

Det er behov for en gjennomgang av fellesråds myndighet og oppgaver i forhold til soknet. Fellesrådet kom inn i 1996 som en avlastning for soknet på ulike forvaltningsoppgaver og arbeidsgiveransvaret. Det å samle arbeidsgiverlinjen må ha samme mål: å avlaste soknet for forvaltningsoppgaver, men ikke frata soknet myndighet. Dette kan gjøres ved å legge

ansvaret til fellesrådsnivået.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Enstemmig svar:

På kommunenivå, alternativt i et organ for flere kommuner.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Enstemmig svar:

Dagens kirkelov åpner for at menighetsrådet kan ha myndighet og ansvar for flere oppgaver som i dag er en del av fellesrådets myndighets- og ansvarsområde. Særlig i de store byene er alle forutsetninger til stede for å kunne gjøre dette. IRIS rapporten påpeker skjevheter som det er mulig å endre uten å endre kirkeloven. Dersom kirken mener soknet er grunnenheten i kirken, så bør mer økonomi og mer myndighet for å administrere stillinger flyttes fra fellesrådet til menighetsrådet. I de store byene kan man spørre om fellesrådene er et organ for lokalkirken, eller et synodalt organ. Denne uklarheten bør avklares.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Enstemmig svar:

Tjenesten med ord og sakrament er gitt gjennom ordinasjon av prester. Prester er derfor både i menigheten og overfor menigheten. Hva som skal forkynnes og hvordan sakramentene skal forvaltes er en myndighet gitt gjennom den episkopale strukturen. Dette kan derfor ikke uten videre underordnes soknets styringsorganer. Men bortsett fra det bør prinsipielt alt som skjer i den lokale menighet ledes av menighetsrådet.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Enstemmig svar:

Balansen mellom kirkens synodale, episkopale og kongregasjonalstruktur bør gjenspeiles i hvordan kirken ledes lokalt.

Ledelse forstått som ansvar for å peke ut retning fremover, bære visjonen og holde fast i kirkens oppdrag ligger nær sokneprestens strategiske ledelse i dag. Styring, kontroll og detaljert fordeling av arbeidsoppgaver ligger nærmere dagens administrative stillinger. Det kan likevel ikke anføres teologiske argumenter for at soknepresten må være daglig leder for menigheten. Men soknepresten kan være det.

Det er uansett nødvendig at menigheten lokalt har tilstrekkelig med administrative ressurser slik at prestens kompetanse ikke blir ensidig bundet opp til administrative funksjoner. På grunn av den sterke symbolfunksjonen og tradisjonen som soknepresten representerer, vil en alltid måtte forholde seg til vedkommende som en del av kirkens

ledelse. For å kunne lede kirken lokalt forutsettes at en har teologisk og administrativ kompetanse og en forpliktelse påtjenesten.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Enstemmig svar:

Dersom alt arbeidsgiveransvar forankres i bispedømmerådet og biskopen er en del av dette rådet, vil det på den ene siden utvide biskopens myndighet i arbeidsgiverspørsmål til også å omfatte alle tilsatte i bispedømmet. Biskopen ved sine tilsynsfunksjoner vil da måtte føre en mer aktiv oppfølging av ulike faggrupper i bispedømmet. Det kan her være naturlig skille mellom vigslede stillinger og ikke vigslede stillinger. I forhold til alle de vigslede stillingene bør biskopens rolle styrkes.

Dersom alt arbeidsgiveransvar forankres i soknet, med fellesrådet som utøvende organ for soknene, må det sikres at tilsynet har verktøy til å utøve positivt tilsyn. For eksempel kan dette være pålagt deltagelse på stiftsmøter for vigslede medarbeidere, jamfør det å opprettholde lisenser innenfor helse eller sikkerhetsbaserte virksomheter.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Enstemmig svar:

Det er viktig at biskopen har tilstrekkelige virkemidler for å kunne følge opp særlig de vigslede medarbeiderne. Biskopen må ha verktøy til å kunne følge opp faglig alle de vigslede medarbeiderne. Biskopen må godkjenne vigslede medarbeidere før eventuell tilsetning. Tilsynet må også kunne komme med bindende pålegg.

Vi mener biskopen fortsatt må sikres en sentral rolle i forbindelse med tilsettinger

- ved å være arbeidsgiver. (flertallets uttale)
- uten å være arbeidsgiver (mindretallets uttale)

Biskopen må også kunne øve en reell innflytelse på ledelsen av prestatjenesten, gjennom et overordnet ansvar for etter- og videreutdanning, arbeidsveiledning og fagsamlinger.

Vi mener biskopens tilsyn må gjelde alle instanser i bispedømmet som har et arbeidsgiveransvar, og at tilsynet omfatter alle stillingskategorier.

Biskopen ordinerer til prestatjeneste, og det er bare han/hun som kan gi en person presterettigheter. Tilsvarende må det være ordninger for varig eller midlertidig opphevelse av ordinasjonsfullmaktene og for tap av disse ved avskjed, oppsigelse eller suspensjon.

Biskopen gir kallsbrev/tjenestebrev ved tilsetting av vigslet person i kirkelig stilling, som bekreftelse på at vedkommende er vigslet og markering av biskopens tilsyn og menighetens ansvar for å ta imot den tilsatte som rett kalt tjener.

For å ivareta tilsynsansvaret kan biskopen ikke bare gi råd og rettleiding, men også bindende pålegg vedrørende ansattes tjenesteutøvelse.

Forordning av gudstjenester er nært knyttet til biskopens tilsynsansvar med soknene. Det er biskopens ansvar å se til at de grunnleggende kirkelige tjenestene blir ivaretatt. Helt sentralt i denne sammenheng er gudstjenestene.

I tillegg ser vi det som selvsagt at biskopen fortsatt får et ansvar for å godkjenne lokale planer for diakoni, kirkemusikk, undervisning/trosopplæring og gudstjenesteliv.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Flertallets uttale (7 stemmer):

Ved en valgordning, jfr. Kirkerådet alt. A

Mindretallets uttale (2 stemmer):

Ved et eget tilsettingsorgan.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Flertallets svar (8 stemmer):

Ja. Bispedømmerådet representerer en svært lang tradisjon i norsk kirkevirkelighet. Selv om bispedømmerådet først ble opprettet i 1936 så er bispedømmet som en administrativ størrelse noe som har fulgt kirken helt siden kristningen i 1030. Det viktigste målikevel være at det er nødvendig med et bispedømme nivå, og dernest at det er formålstjenlig med et valgt organ på dettenivået. Regionale fordelingsproblemer kan være et slikt behov. Samordnende strategi for synoden kan være et annet. Tilsetting av proster, spesialprester med flere kan være aktuelt uavhengig av arbeidsgiverspørsmålet for «totalen». Bispedømmerådene utgjør i dag Kirkemøtet. Målt mot politisk kompetanse og kontinuitet vil vi mene at det er mer sårbart med lokale/regionale representanter som ikke utgjør noe «kollegium» mellom Kirkemøtene. En modell med enkeltstående representanter som årlig møtes til Kirkemøte vil kunne svekke Kirkemøte som samlende organ for den norske kirke. Det vil også kunne virke sentraliserende.

Mindretallets svar (1 stemme):

Vi mener at bispedømmerådet som valgt organ ikke er en nødvendighet, men det *kan* være tjenlig å ha i en ny struktur med endrede oppgaver for bispedømmerådet. Det må likevel ikke være "et fjerde nivå" i den kirkelige strukturen.

15 Hvilke oppgaver bør i såfall legges til bispedømmerådet?

Flertallets svar: Som nå (8 stemmer). Et annet flertall (6 stemmer) ønsker at bispedømmerådet også skal ansette alle i vigslede stillinger.

Mindretallets svar (1 stemme):

Vi viser til svar på spørsmål 4 og 14.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Flertallets svar:

NEI. Jfr. Kirkerådetalt.C:

Dagens delte organisering av arbeidsgiveransvaret videreføres med de modifikasjoner som er nødvendig for en større grad av lokal samordning.

Ordningen fortsetter som nå ved at prester ansettes i bispedømmerådet (8 stemmer).

Bispedømmerådet tilsetter i tillegg alle andre i vigslestillinger (6 stemmer).

Alle andre tilsettes som nå i kirkelig fellesråd (7 stemmer)

Begrunnelse:

Prester bør av flere grunner ansettes i bispedømmerådet:

- Arbeidsgiverlinjen fra biskop til kapellan bidrar sterkt til at 1300 sokn og 400 fellesråd faktisk framstår som én kirke. Ved siden av bl.a. liturgier og tjenesteordninger anser vi at denne linjen i presteskaper er noe av det som sterkest binder vår kirke sammen.

- Også sokneprestens plass i menighetsrådet taler for at sokneprestene bør ansettes i bispedømmerådet. Sammensetningen av menighetsrådet henger logisk sammen med en kirkeordning der kirkens liv blir til i et samvirke mellom prestatjenesten og lekfolket.

En må videre anta at sokneprestens rolle i menighetsrådet vil bli preget av å være en av fellesrådets ansatte om dette skulle bli ordningen. Sokneprestens uavhengighet som medlem av menighetsrådet sikres best ved fortsatt å ha biskopen som arbeidsgiver.

Ett av flere argumenter for at fellesrådet skal være arbeidsgiver i samme utstrekning som nå:

Kommunen skal fortsatt finansiere de fleste av lokalkirkenstiltsatte.

Vi tror derfor det er en reell fare for at kommunens kirkelige engasjement vil bli svekket dersom arbeidsgiveransvaret for alle lokaltiltsatte skal ligge på bispedømmenivå.

Ordningen fungerer godt i dag og bør ikke endres.

Mindretallets svar (1 stemme):

Ja. Vi mener at en ny kirkeordning må sikre at det etableres en ordning hvor *kirkens omfattende tjenester i ord og gjerning videreføres under et felles og helhetlig arbeidsgiveransvar med felles mål, felles strategi og felles forpliktelse* for alle tilsatte.

Vi mener at det må opprettes fellesråd som kan tilpasses kommunestrukturen for ivaretagelse av arbeidsgiveransvar for alle tilsatte i kirken innenfor sitt område.

Et av flere argumenter for at fellesrådet skal være arbeidsgiver, er at kommunen fortsatt skal finansiere lønnsmidler til de fleste av lokalkirkens tilsatte og bevilge penger til bygging og vedlikehold av kirker, anlegg og vedlikeholdsmidler til kirkegårder og kontorhold for kirkens tilsatte.

Det vil være krevende å argumentere overfor kommunen at den skal finansiere stillinger knyttet til et nasjonalt rettssubjekt.

Vi tror derfor det er en reell fare for at kommunens kirkelige engasjement vil bli svekket dersom arbeidsgiveransvaret skal ligge på bispedømmenivå.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Flertallets svar (8 stemmer):

Som skissert i spm 16. Prester og andre i vigslede stillingertilsettes i bispedømmerådet og alle andre som nå i kirkelig fellesråd.

Mindretallets svar (1 stemme):

Arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte bør forankres i fellesrådet som handler på vegne av soknet som fortsatt må være et lovfestet rettssubjekt.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Enstemmig svar:

I liten grad. Erfaringene fra endringene i kirkeloven i 1996, der en la samme ordning for organisering til grunn i alle menigheter har hatt som konsekvens at en uforholdsmessig stor del av kirkens ressurser har blitt bundet opp i administrative funksjoner. Dette er omvendt proporsjonalt med størrelsen på menigheten. Jo mindre menigheter jo større andel av budsjettet går til administrative oppgaver.

Det er derfor avgjørende viktig at en fremtidig ordning må ta tilstrekkelig hensyn til de store forskjellene i kirken. Ikke minst er et grunntrekk i organisering av kirken at den består av

svært mange små menigheter. 500 av 1250 menigheter har mindre enn 1000 medlemmer.

Tilleg fra mindretallet (1 stemme):

Ved å forankre arbeidsgiveransvaret i fellesrådet for hver kommune eller i et organ (fellesråd) for flere kommuner, åpnes det opp for stor grad av fleksibilitet i spørsmålet om hvordan kirken organiseres. Fleksibilitet bør likevel avstemmes mot behov for tydelige og ryddige strukturer for ledelse og administrasjon gjennom hele kirkestrukturen. Her er det nødvendig å etablere gode prosedyrer for hvordan en tilpasser strukturen til de ulike geografiske og demografiske forskjellene.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestedtjenesten og andre vigslende tjenester?

Enstemmig svar:

I følge vår lutherske teologi er tjenesten med ord og sakrament konstituerende for kirken. De som ordineres til prestedtjeneste er gitt dette oppdraget gjennom biskopens ordinasjon. Skal en ivareta prestedtjenesten er det viktig at biskopen som etter sitt oppdrag har tilsyn med prestedtjenesten og andre vigslende tjenester og har de verktøy som trengs, til disposisjon i sin ledelse. Prester er særlig forpliktet både på liv og lære. I tillegg er prester forpliktet gjennom ordinasjon til hele tiden å utvikle seg faglig. Skal den faglige utviklingen skje, må arbeidsgiver og biskopen med sitt tilsynsansvar legge til rette for dette.

For andre vigslende tjenestegrupper som kateket, diakon og kantor er de også underlagt biskopens tilsyn. Tidligere var de knyttet til bispedømmerådet gjennom tilsetting. Da dette ble forandret, opplevde mange kateketer og diakoner at deres relasjon til biskopen ble svekket. Dette har særlig kommet til syne gjennom utfordringene med å gjennomføre etter og videreutdanning for kateketer og diakoner. I tillegg har det vist seg store vanskeligheter med å få samlet bispedømmets kateketer og diakoner til nødvendige fagsamlinger på grunn av manglende prioriteringer fra fellesrådene sin side.

Flertallets svar (8 stemmer):

I sum taler dette for at allede vigslende stillingene bør organiseres slik at bispedømmerådet ivaretar arbeidsgiveransvaret.

For alle andre kan det også utvikles en helhetlig arbeidsgiverpolitikk med samordnet oppfølging. Dette vil også styrke muligheten til helhetlig samhandling både på lokalt plan og regionalt i prosti/fellesråd.

Mindretallets svar (1 stemme):

I sum taler dette for at alle de vigslende stillingene bør organiseres slik at fellesrådet ivaretar arbeidsgiveransvaret og biskopen har tilsyn med de vigslende medarbeiderne.

For alle andre tilsatte i kirken kan det også utvikles en helhetlig tilsynsordning fra biskopen med samordnet oppfølging. Dette vil også styrke muligheten til helhetlig samhandling både på lokalt, kommunalt og regionalt plan.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Enstemmig svar:

Kirkemøtet som kirkens øverste demokratiske organ er særlig viktig for å gjennomføre viktige overordnede forvaltningsvedtak, utarbeide regelverk og samordne virksomheten mellom de ulike deler av landet. Dagens sammensetning av både leke medlemmer og ordinerte prester ivaretar balansen mellom embete og råd slik det ble utviklet på 1980-tallet.

Kirkemøtets mandat bør balanseres mot hensynet til bispemøtets selvstendige forvaltningsansvar og mot regionale og lokale hensyn. Det bør derfor gjennomføres en gjennomgang og avklaring med hensyn til en nødvendig maktfordeling mellom ulike organer der også kirkemøtets mandat vurderes.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Enstemmig svar:

Kirkemøtet er i dag satt sammen slik at alle bispedømmer har lik representasjon i møtet. Så lenge noen bispedømmer har mer enn dobbelt så mange medlemmer som andre, innebærer dagens ordning en ikke ubetydelig skjevfordeling som bør være et demokratisk problem. Dette kan man, i hvert fall delvis, bøte på ved at leke representanter fra bispedømmene justeres enten ned eller opp. Det samlede antall delegater i Kirkemøtet bør imidlertid forbli på dagens nivå.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Enstemmig svar:

Det er bred enighet om at Bispemøtet også i en fremtidig kirkeordning bør være et sentralkirkelig organ med ansvar for åsamordne biskopenes oppgaver, samt ivareta helhetskirkelige spørsmål knyttet til lære og liturgi. Siden biskopene har et særlig ansvar for lære og liturgisaker, bør det vurderes hvordan Bispemøtet kan gis en tydeligere rolle enn hva tilfelle er i dag overfor Kirkemøtet i saker som angår kirkens lære.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Enstemmig svar:

For å ivareta biskopenes selvstendige rolle bør Bispemøtets preses gis rollen å ivareta arbeidsgiverfunksjonen for de øvrige biskopene. Jfr. Kirkerådet pkt. 2.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Enstemmig svar:

Svar: Kirkerådets sammensetning bør videreføres som i dag.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i såfall ha?

Flertallets svar:

Svar: Nei. Oppgavene som i dag er lagt til Dnks lærenemnd bør ivaretas av Bispemøtet. 8 stemmer

Mindretall for:

Ja, jfr Kirkerådet alt. B. 1 stemme

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Enstemmig svar:

Det bør videreføres som i dag.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Enstemmig svar:

Ordningen med ungdommens kirkemøte bygger på en ulovfestet praksis. Dette bør reguleres tydeligere i regelverket for organisering av kirken.
